

Kalk i nya former-

Endast finmald kalk för pH över 6,3

Mats Rydberg
www.omyalantbruk.se

THINKING OF TOMORROW

omya.com

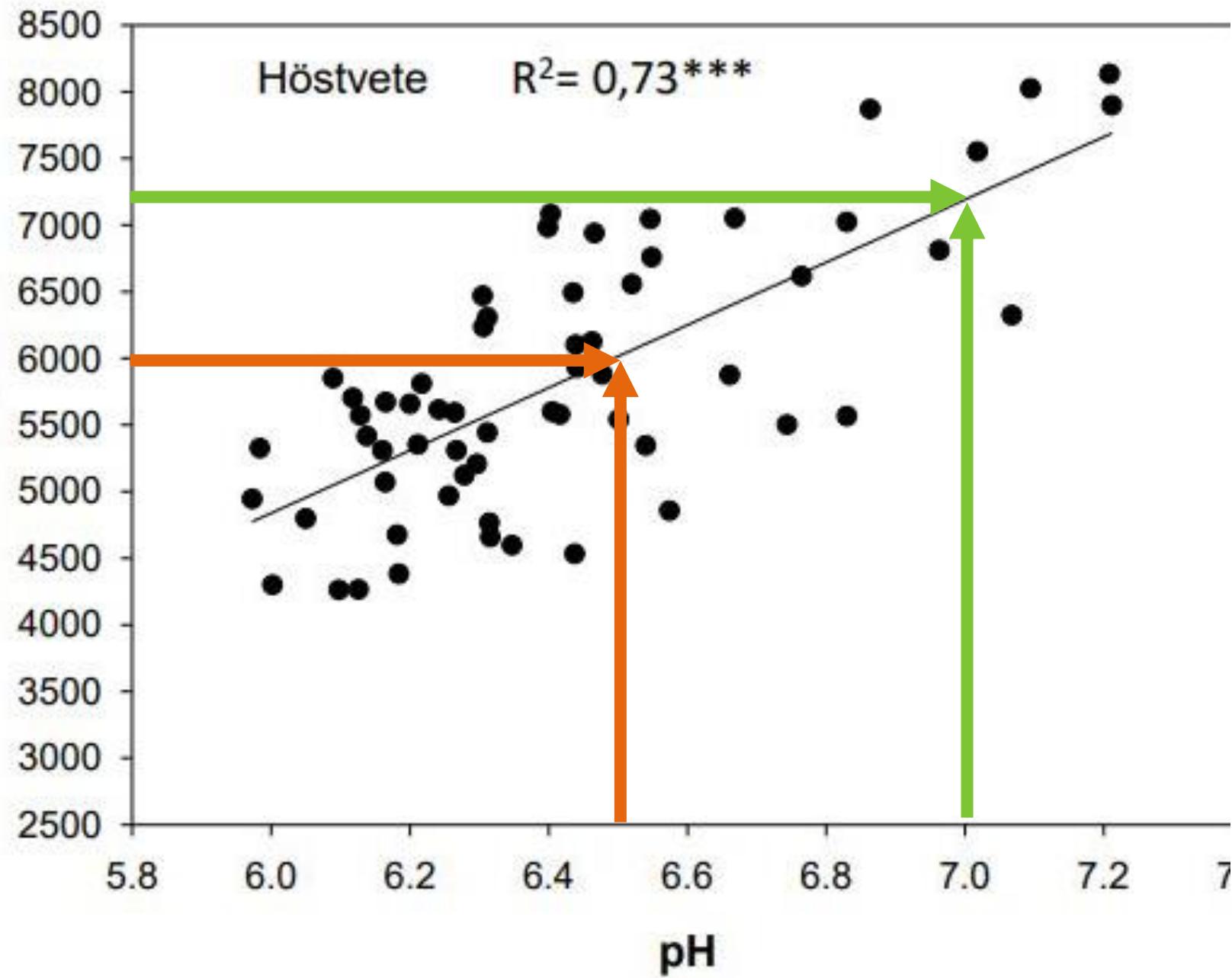
Dagens Agenda

- Varför ska vi kalka mer?
- Därför är det viktigt med finmald kalk
- Olika kalk reagerar olika
- Uppdaterad sanning om 'Långtidsverkan'
- Fältförsök med flytande kalk

“

*En normal
sanning varar
högst 20 år*

Henrik Ibsen

“

Uppdaterad sanning

*"Riktvärdet bör
förmodligen vara
så högt som pH 7"*

- Holger Kirchmann SLU

Winter wheat yield (kg dry matter ha^{-1})

$R^2=0.249$; $P<0.0001$
Trend 910 kg pH $^{-1}$

7500

7000

6500

6000

6.0

6.2

6.4

6.6

6.8

7.0

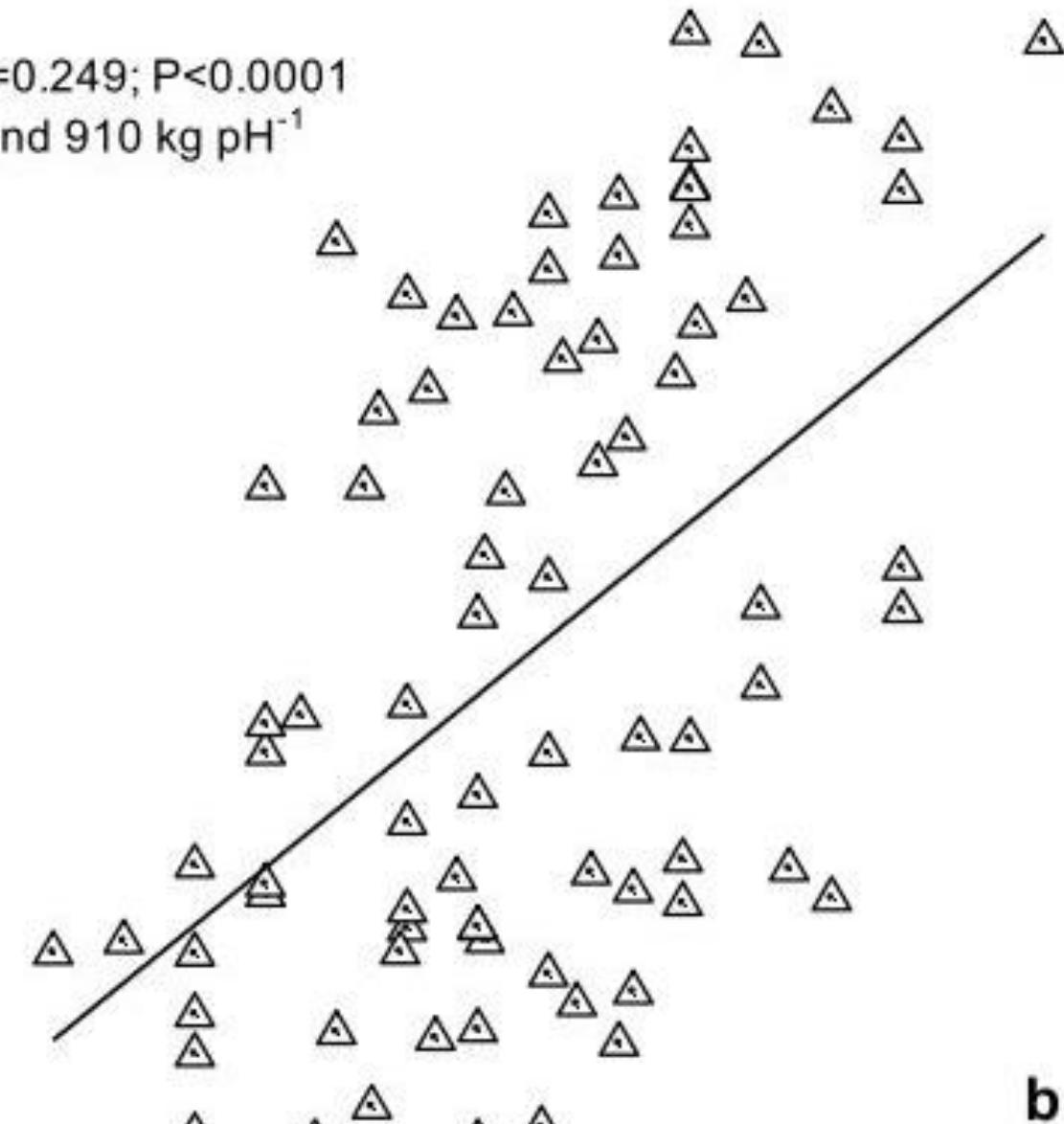
7.2

7.4

7.6

7.8

b

“

- Lanna 1936 – nu
- Höstvete pH 6,3–7,7
- 24,9% beror på pH-värdet.
- $P<0,0001$ signifikant samband

Kalkens olika effekter i marken

1. Direkt verkan	2. Indirekt verkan	
Kemisk	Fysisk	Biologisk
Förbättrar pH-värdet	Flockning av Lera med Humus	Ökat antal och aktivitet hos maskar och mikroorganismer
Ger näringstillskott av kalcium och magnesium	Porösare jord, Magasinerar vatten	Minskar angrepp av klumprotsjuka och Aphanomyces
Ökad tillgänglighet av NPK	Luftigare jordar torkar upp snabbare på våren	
Större rotmassa, mindre torkkänslig gröda	Lättbearbetad jord ger lägre dieselförbrukning	

Gör du kaffe utan att mala böarna?

Utan malning inget kaffe

Utan malning ingen pH -höjning

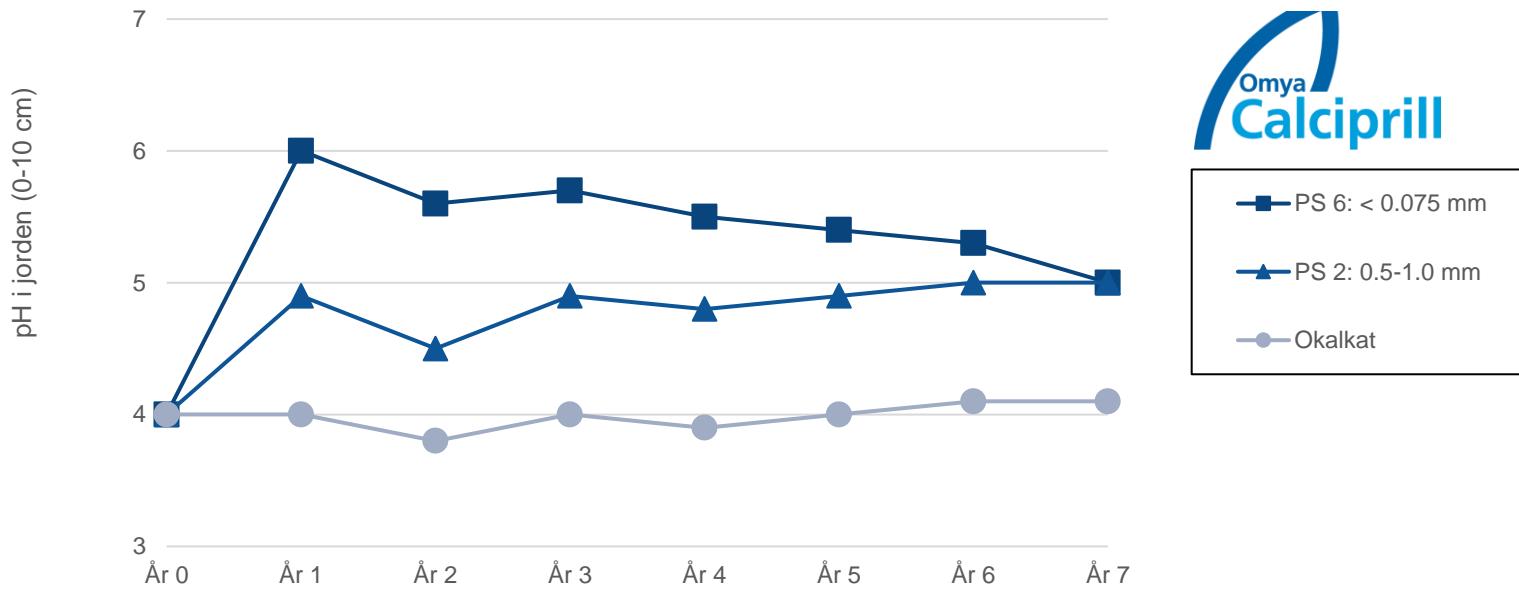
Tid för kalksten att lösa upp sig i vatten vid olika pH

Partikelstorlek mm	pH 4	pH 5	pH 6
0.001	7 s	1.2 min	12 min Calciprill
0.01	11 min	1.2 tim	18 tim
0.1	8.3 tim	3.5 dagar	35 dagar
1	6 dagar	2 månader Traditionell kalk	20 månader

Finmald kalk ger högre pH i sex år

- ökat pH ger högre skörd

7-årigt försök i Australien
En kalkning med 4 ton/ha (år 0)

“

- Högre pH (år 1-6) med finmald kalk
- Räkna ut värdet av din merskörd under 6 år
- Investera i finmald kalk
- Undvik grov 0-2 mm kalk - den ger obefintlig pH höjning

The reaction rate and residual value of particle size fractions of limestone in southern New South Wales
by M. K. Conyers A,C, B. J. ScottA, and M. G. Whitten

<https://youtu.be/SGzTSBeUMWs>

“

Lantbrukets
snabbaste kalk

- *Kalkslurry*
- *Ultrafin, mald kalk*
- *Snabb pH-höjning*
- *Jämn spridning*

Höstvete 400 kg merskörd med TopFlow

HS Östergötland 2023 S-Å Rydell

Behandling	Giva	enhet	skörd kg/ha	Netto kg/ha	Intäkt (2,5 kr/kg)
Obehandlad			8279	b	0
Baskalk 0-2	3000	kg/ha	8382	b	103
Omya Top Flow	3000	kg/ha	8677	a	398

- start pH-6,4
- mål-pH 6,7
- 22% lera

“

Kalkning 10 dagar före sådd

3 ton Omya Top Flow gav
400 kg merskörd

3 ton Baskalk 0-2 gav ingen
merskörd

400 kg x 2,50 kr = 1000 kr

Raps 400 kg merskörd med Top Flow

HS Östergötland skörd 2023

pH 6,3 → 6,7

Behandling	Giva	Enhets	Skörd kg/ha	Netto kg/ha	Intäkt (5 kr/kg)
Obehandlad			3884	c 0	
Omya Top Flow	1500	kg/ha	4053	b 169	845
Omya Top Flow	3000	kg/ha	4238	a 354	1770
Omya Top Flow	4000	kg/ha	4275	a 391	1955

“

Omya Top Flow

Kalkning 10 dagar före sådd

pH 6,3 till 6,7 (+400 kg)

400 kg x 5 kr = 2000 kr

Raps med infekterade rötter 500 kg merskörd

HS Östergötland skörd 2023

Klumprotsinfekterad jord pH 7,1

Behandling	Giva	Enhets	Skörd kg/ha	Netto kg/ha	Intäkt (5 kr/kg)
Obehandlad			2036	c 0	
Omya Top Flow	1500	kg/ha	2331	b 295	1475
Omya Top Flow	3000	kg/ha	2295	b 259	1295
Omya Top Flow	4000	kg/ha	2552	a 516	2580

- Plantan har ett högre kväveupptag i de kalkade leden
- Ingen skillnad på rötterna vid bedömning (kalkad och okalkad)

Välj rätt kalk

- Grundkalkning upp till pH 6,2
  - Bas 0-2 ; Mesa
- Upp till pH 6,8
  - Omya Agrocarb
- Kalkning upp till 7,2
  - Finmald kalk 0,1 mm mjöl
  - Omya Top Flow för max effekt
- Årlig Kalkning
  - 400 kg Calciprill (helst i sårad)

Dagens samtal

- Vi vill ha minst pH 7
- Använd kalk mindre än 0,1 mm för 6,3 och mer
- Rätt kalk ger skördeökning direkt
- Tack för att ni lyssnar
- Lycka till

More acid the soil is, easier the carbonate can dissolve

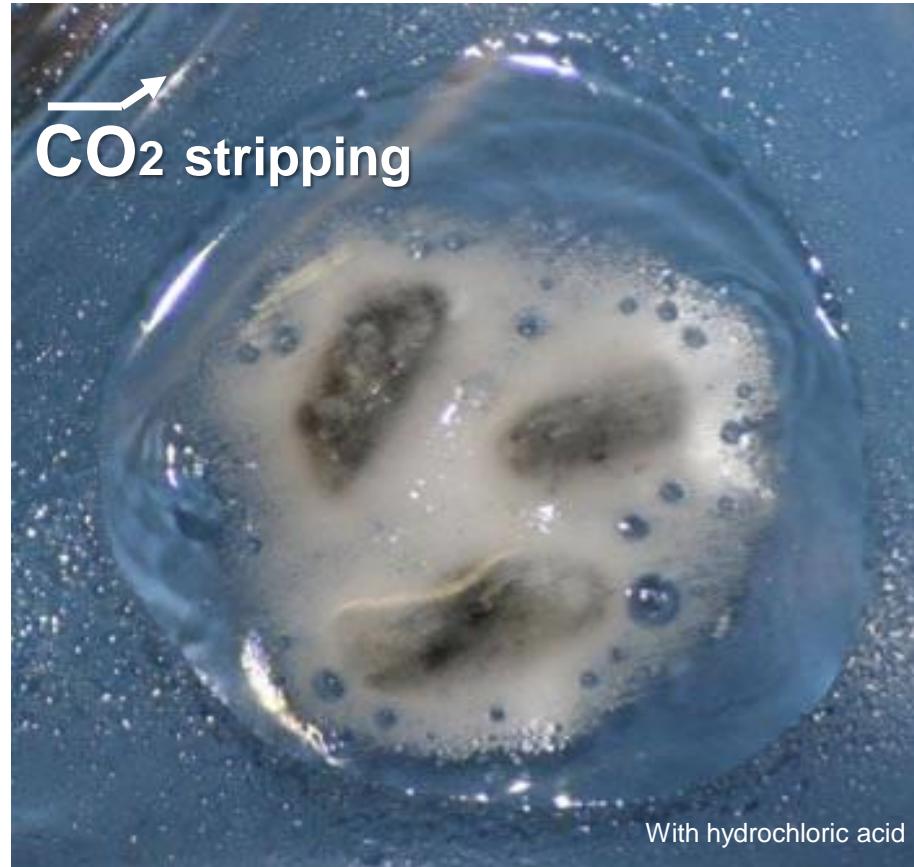
Water + Coarse limestone

4 mm size

HCl + Coarse limestone

4 mm size

In contact with hydrochloric acid, the carbonate dissolves whatever the particles size.

Only keep the idea in mind..., because the soil acidity is not like hydrochloric acid.

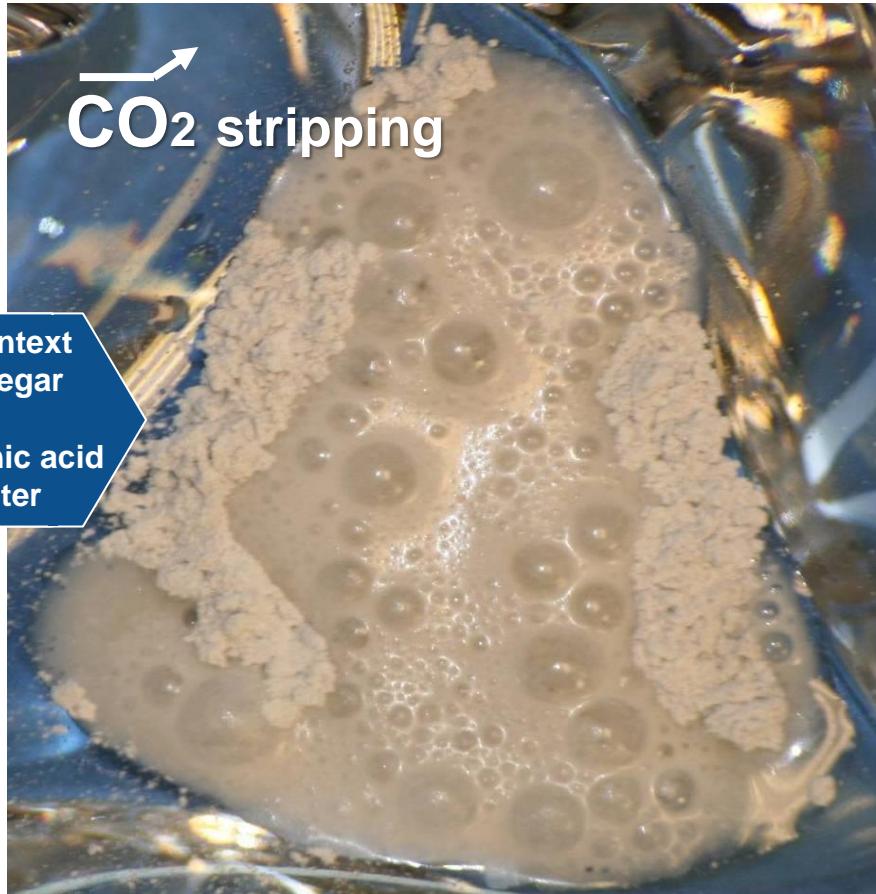
Finer the carbonate is, more efficient it is

Vinegar + fine limestone

160µm to 1mm size

Same context
with Vinegar
=
soil carbonic acid
but faster

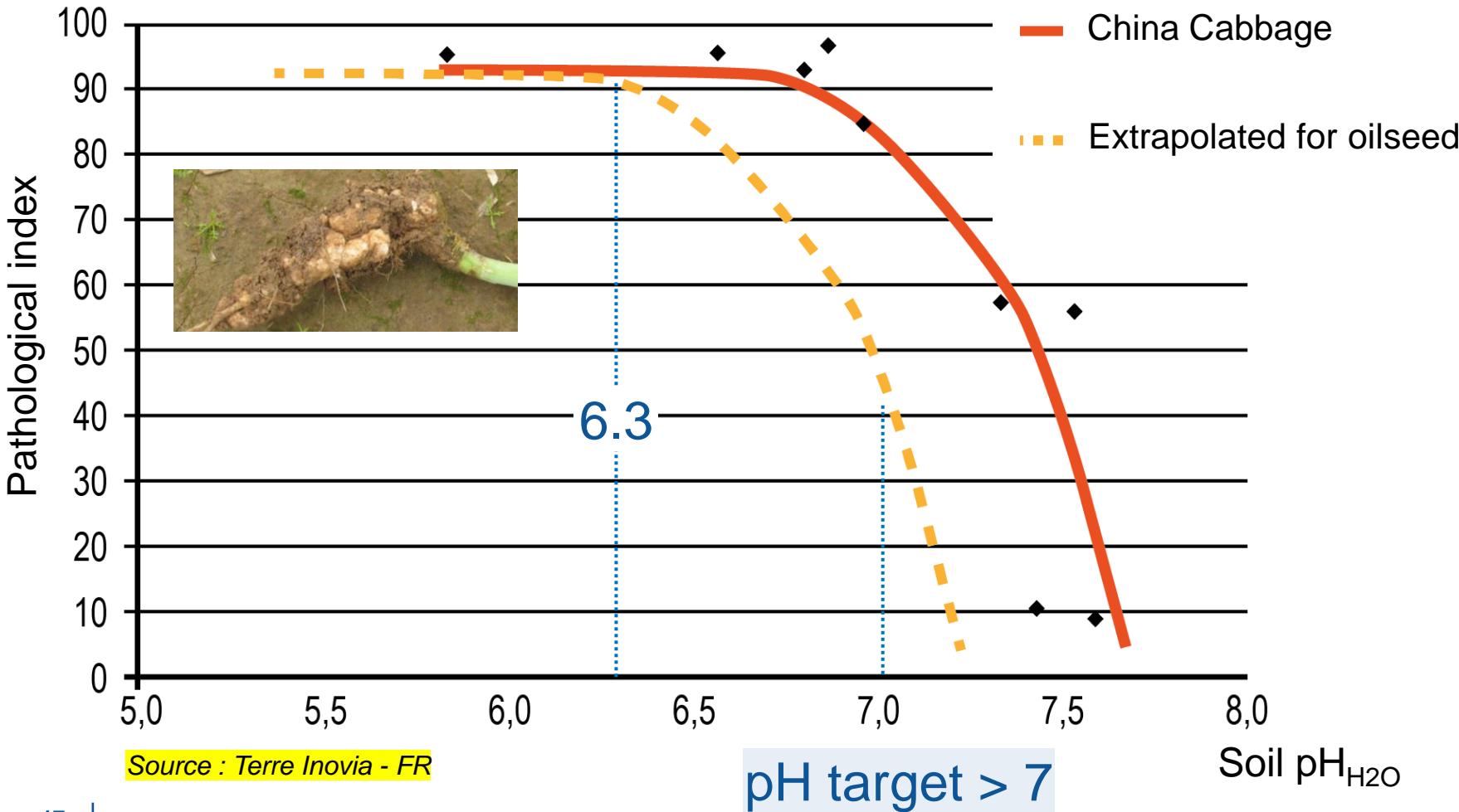

In contact with
carbonic acid
in the soil, finer
the carbonate
is, more
completely
and/or rapidly
it dissolves.

In neutral soils
(low acid),
the carbonate
micronisation
is essential.

Oilseed clubroot – trials in France

Occurrence of Clubroot with pH

Clubroot on Oilseed in Danmark 2022

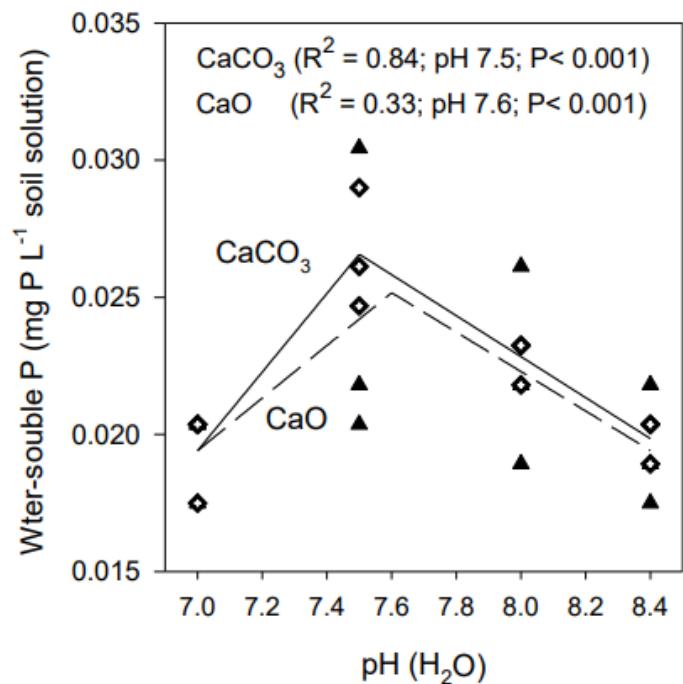
300 kg Calciprill in row have same effect as 3000 kg trad lime
Trials by SEGES Denmark

Tabel 1. Effekten af kalk mod kålbrok i vinterraps i 5 landsforsøg i efteråret 2022.

Behandling	Procent planter				
	Uden angreb	Små fortykkelser og kun på siderødder	Moderate fortykkelser både på siderødder og hovedroden	Svære fortykkelser både på siderødder og hovedroden	Kålbrok-index (0-100)
1) Ingen tildeling af kalk	41,0 b	8,6 a	9,3 a	41,2 a	50,3 a
2) 300 kg Brilliant Calciprill 110 placeret samtidig med såning	51,0 a	9,1 a	7,5 a	32,5 b	40,5 b
3) 3 t alm. jordbrugskalk nedharvet før såning	51,5 a	7,0 a	8,5 a	33,0 b	41,0 b

Halten vattenlöslig fosfor i en lerjord efter stegvis kalkning upp till pH 8.4

Getahun et al., 2021. Liming (CaCO_3 and CaO) affects clay dispersion, aggregate stability and dissolved reactive phosphorous in a humid clay. Soil Tillage Research (submitted)

“

Kalka fram Fosfor

*Ett kg Fosfor kostar
X kr*